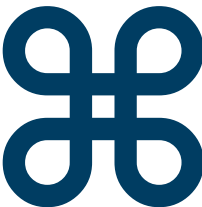

**Kaaitheater Brussel
Masereel fonds
19 mei 2011**

atoomenergie **democratie**
feiten **schijn**

Aviel Verbruggen
Gewoon hoogleraar; auteur IPCC
www.avielverbruggen.be

Opbouw

Atoomenergie Feiten

- **Déjà vu (3x)**
- **Vijand efficiëntie en hernieuwbare energie**
- **Onduurzaam**

MISKLEUN

Democratie Schijn

**Mensen zoals wij
Belangen zoals zij
Saatchi&Saatchi
Perspoespassoep**

**Atoomballon
doorprikt**

Atoomgeschiedenis déjà vu: 3 golven

1. "Atoms for Peace" (1950/60s)

Massaal gesteund

Beloof energiepardijs (hubris)

Loopt vast: *technisch, kosten, incidenten, ...*

2. "Overwin olieschaarste" (1970/80s)

Veel bestelde productiecentrales

Breder experimenten (Kalkar; Phenix, Superphenix)

Fusie: beloofd tegen 2000 ... nu "na 2050"

Loopt vast: *technisch, kosten, accidenten, ...rampen*

TMI-1979 ... Tjernobyl-1986

3. "Red het Klimaat" (1990/...)

Oude wijn in nieuwe zakken

Loopt vast: *technisch, kosten, catastrofes, ...*

Atoomenergie: heraut energieobesitas

**Internationaal Energie Agentschap (IEA)
ziet 2 uitdagingen voor atoomenergie:**

**Publieke aanvaarding van de risico's
Beheersing van de kosten**

IEA beveelt aan:

Serieproductie

Schaalvergroting (centrales van 1700 MW)

Veel reactoren op één plek

... – anders te duur in bouw & exploitatie

Gevolgen:

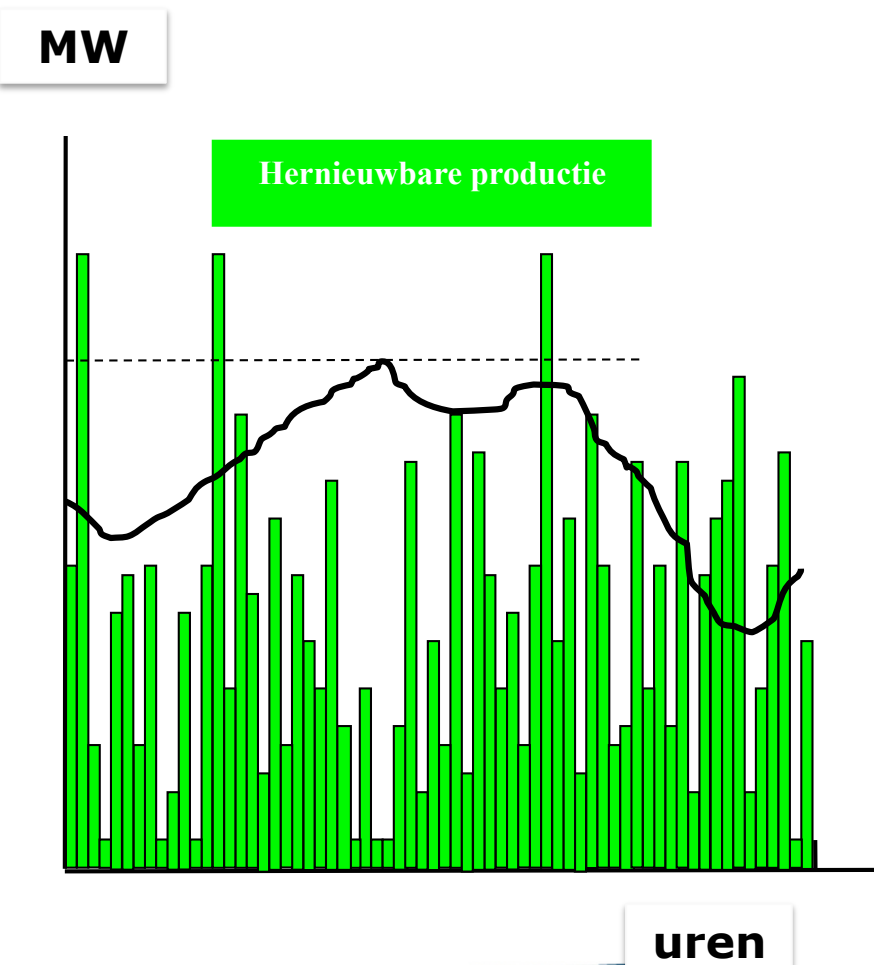
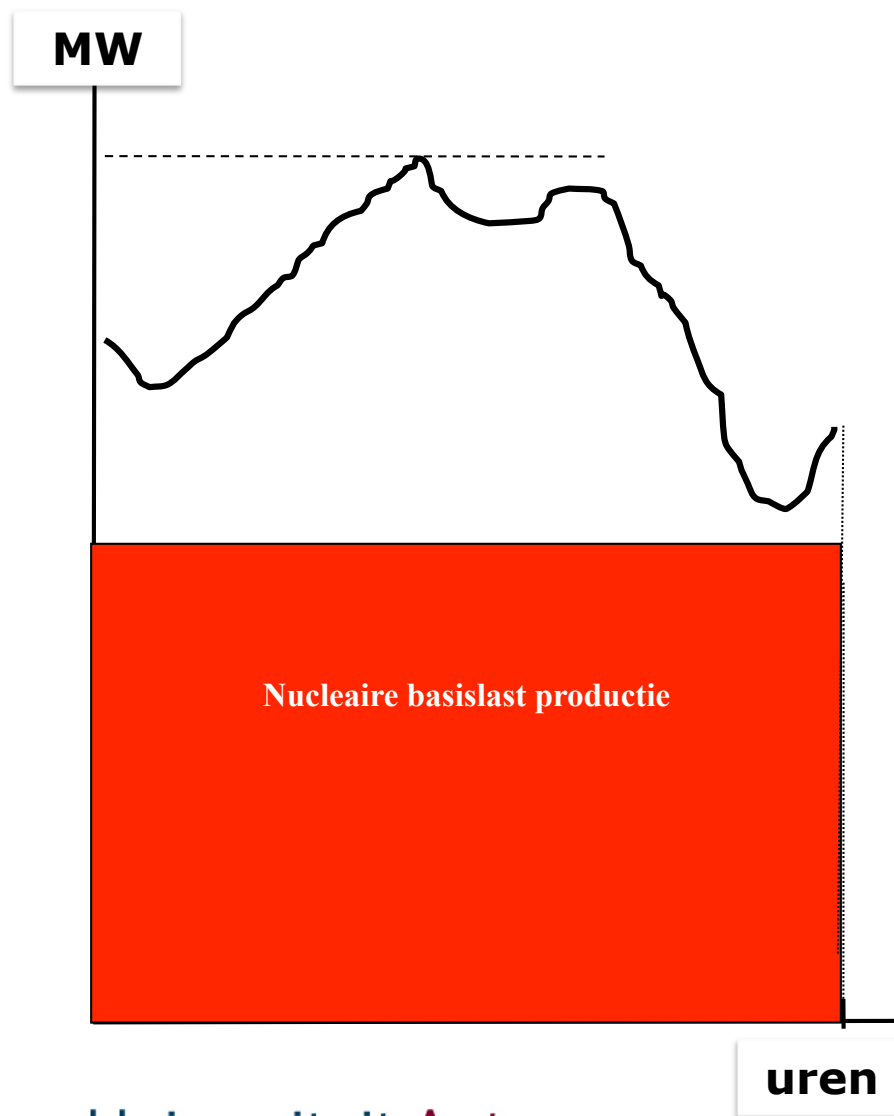
Mastodontische aanpak

Geen plaats voor efficiëntie en decentrale productie

Meer stroom voor wie al teveel heeft (obesitas)

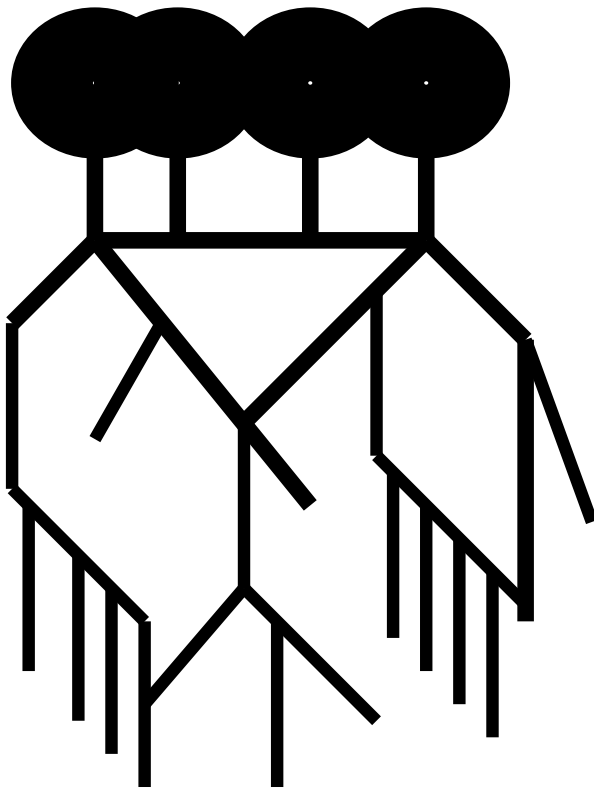
Atoom vs. Hernieuwbare Energie (1/4) andere vraag – andere dekking

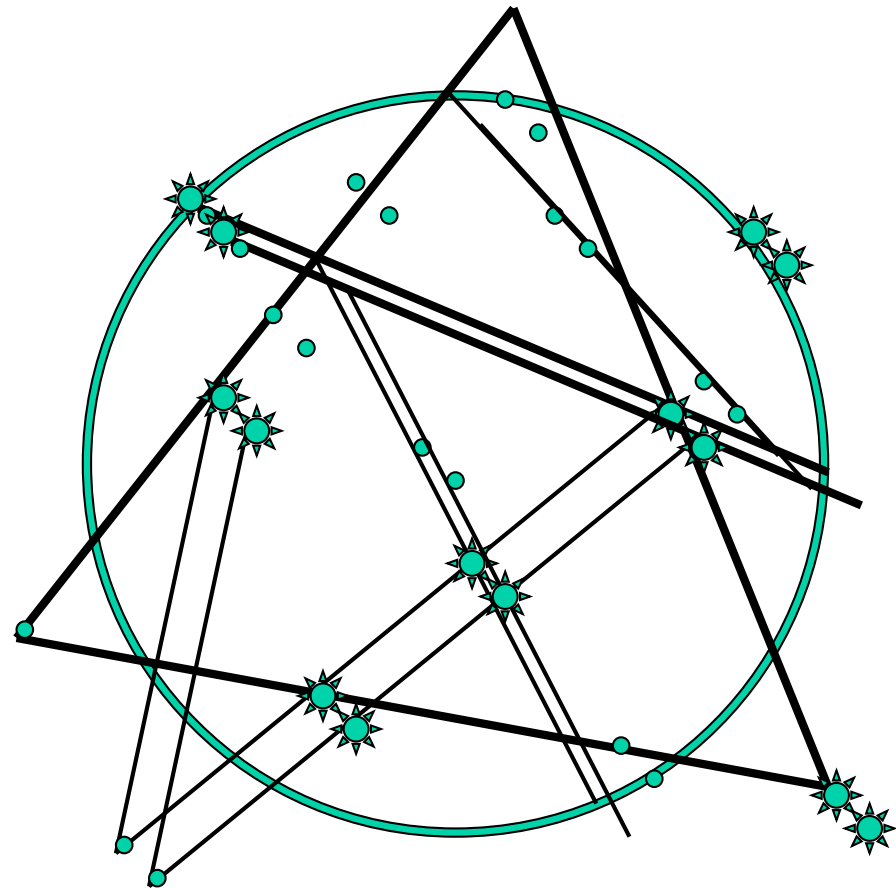

Atoom vs. Hernieuwbare Energie (2/4) andere netten

Piramidaal

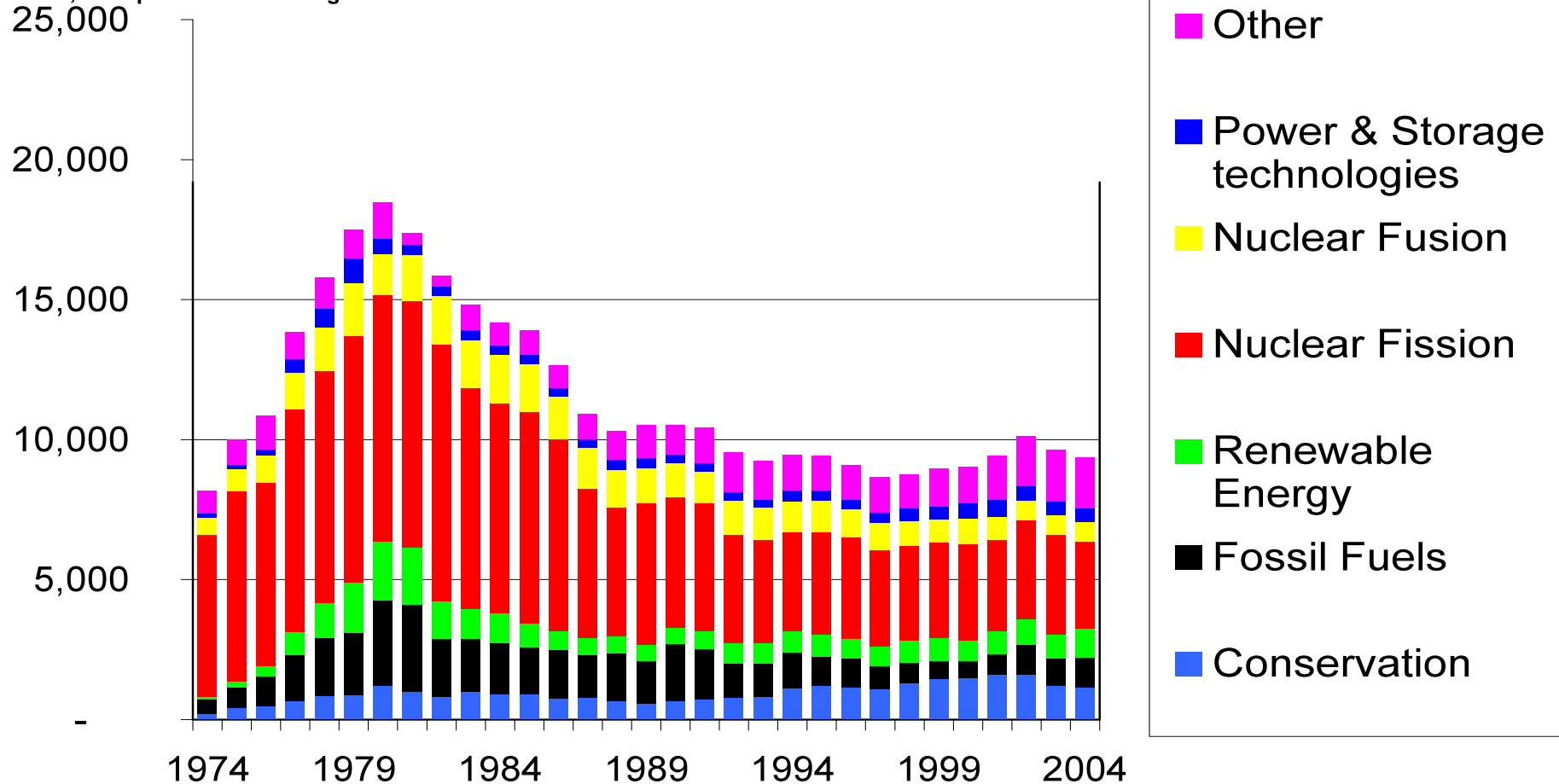
Multilateraal

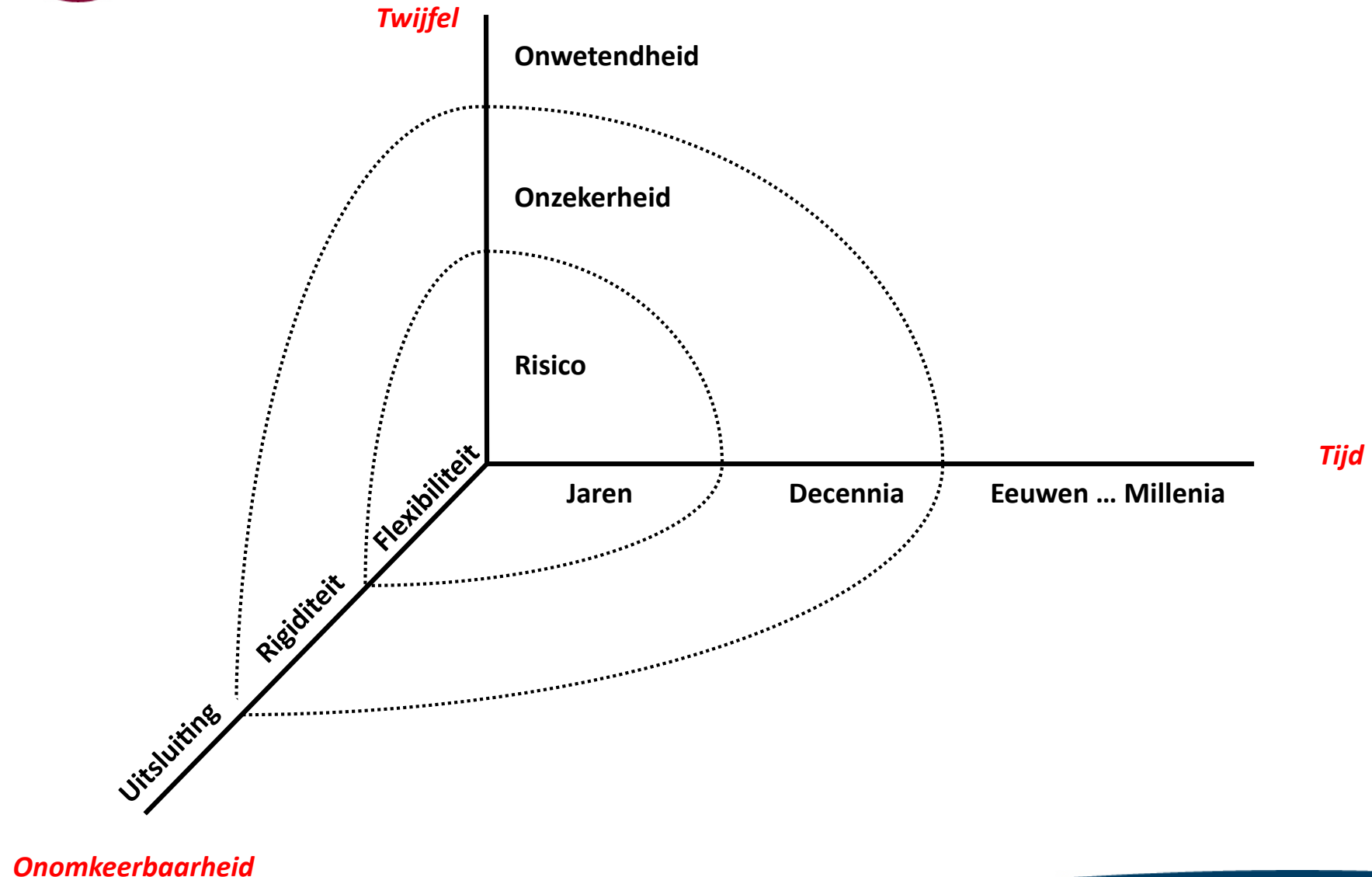
Atoom vs. Hernieuwbare Energie (3/4) andere technieken – andere O&O

mil USD, 2004 prices and exchange rates

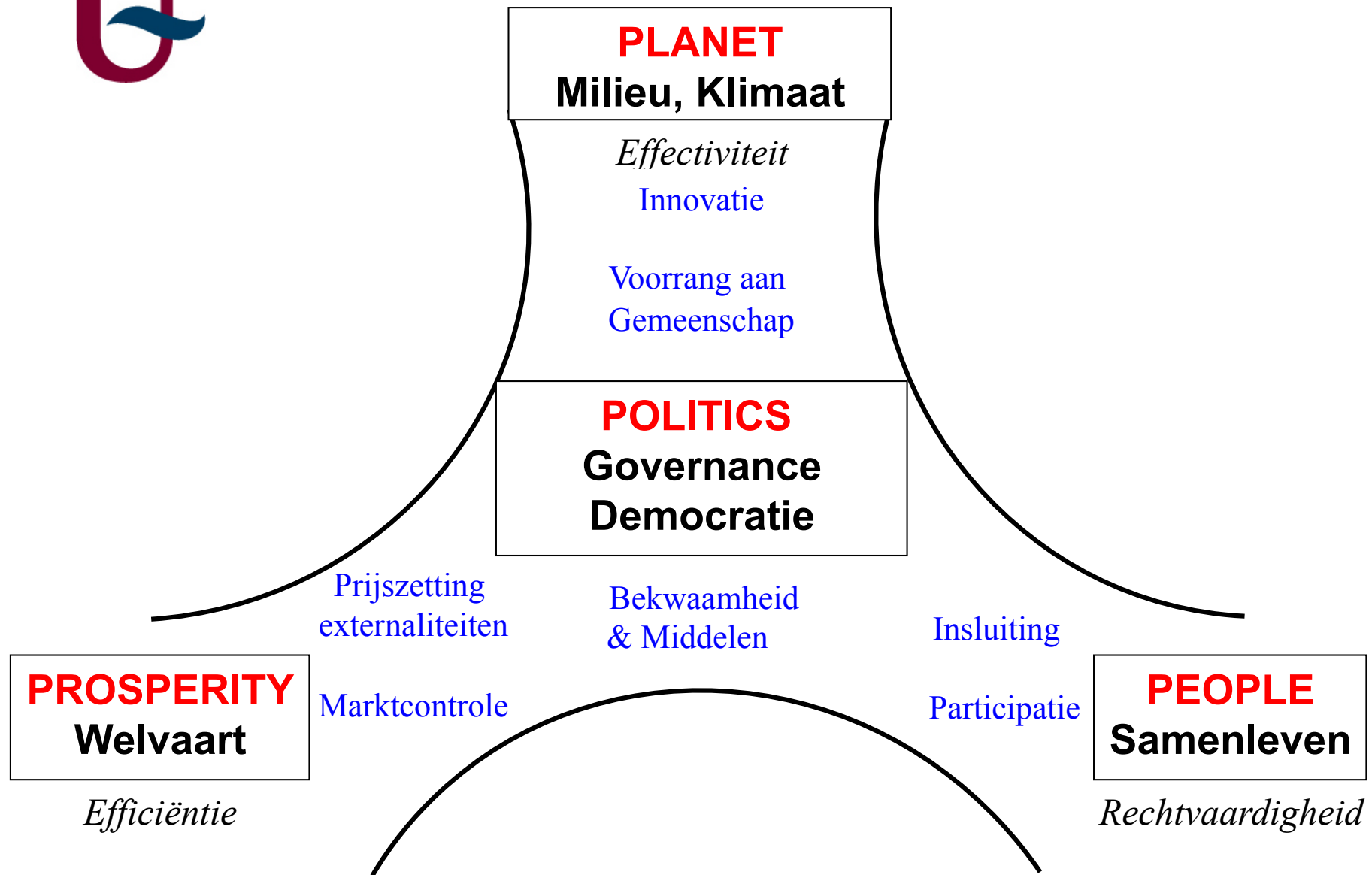

Atoom vs. Hernieuwbare Energie (4/4) onbeheersbaar vs. mensenmaat

De 4 P's van duurzaamheid

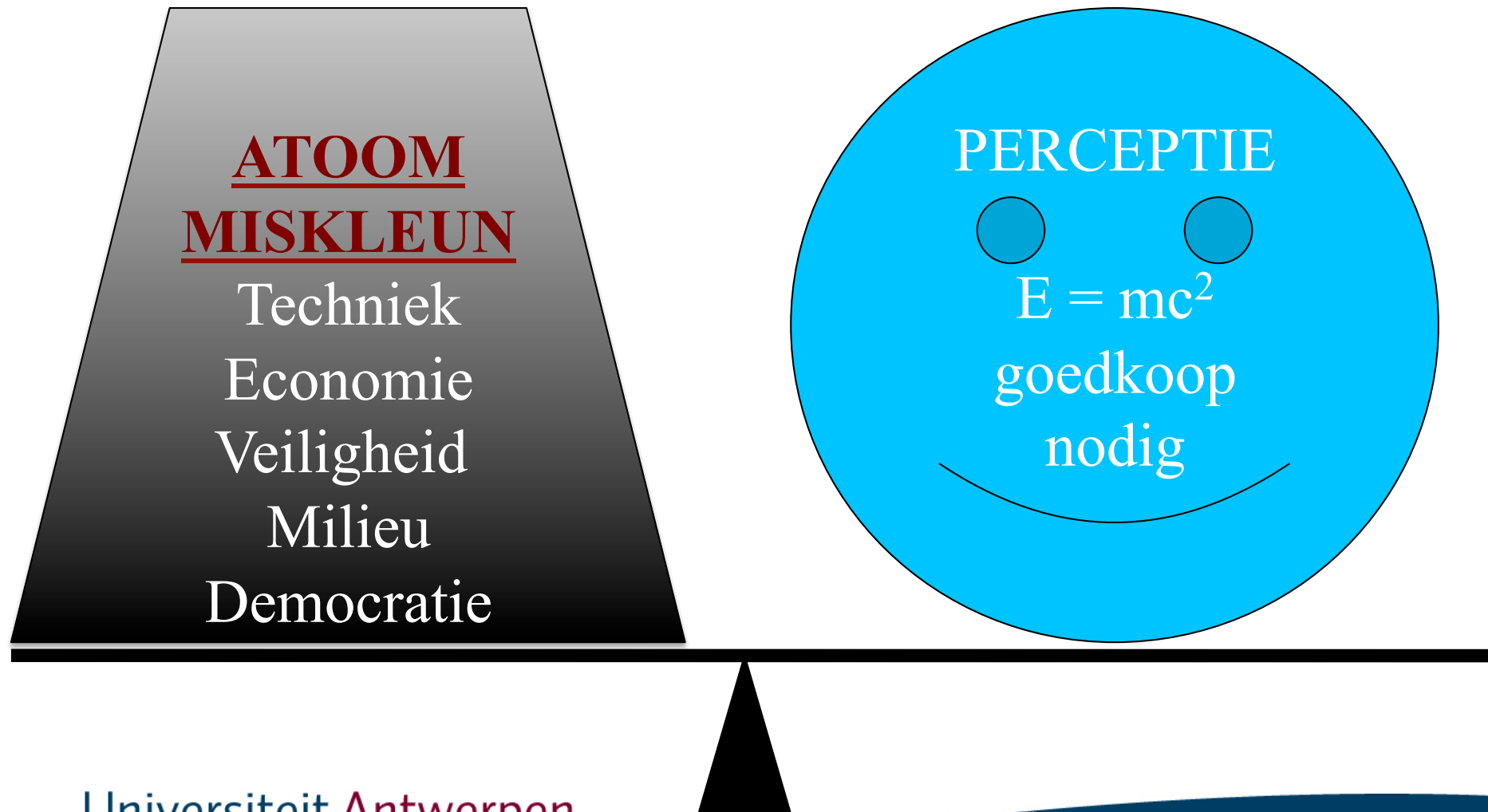

Atoomenergie is niet duurzaam

Democratie Participatie	• Afwijzing door risico-bewuste burgers • Technocratische besluitvorming
Globaal toepasbaar?	• Kapitaal & technologisch intensief • Proliferatie (b.v. Israël, Iran, enz.)
Ecologisch inpasbaar?	• Koolstof arm • Radioactiviteit, afval, accidenten
Economisch?	• Afwenteling risico's (onverzekerbbaar) • "Veilig genoeg" is onbetaalbaar
Onuitputte- lijk?	• Kweekreactoren op dood spoor • Fusie doenbaar, behalve de bom?

Het Raadsel

Mensen zoals wij

Mensen zoals wij zijn van nature

- **Goed-gelovig (gebakken lucht is van alle tijden)**
- **Gemoed-rustig ⇔ Alert**
- **Gemak-zuchtig ⇔ Aktief**
- **Onweerstaanbaar als het tij keert**

Niemand kan de situatie alleen veranderen

- **Samenwerken; Sociale dilemma's overwinnen**
- **Politiek & bestuur zijn cruciaal, maar politici banaal**

Mensen veranderen niet

**Ze veranderen de manier van samenwerken,
politiek & bestuur**

Belangen zoals zij

- **Energiebelangen**
 - **Internationaal: olie, gas, kolen**
 - **Europees: elektriciteit**
- **Concentreren *bezit, macht, kennis, invloed***
 - **Domineren politiek & bestuur**
 - **Media aan de leiband**
- **Gedoogcoalities**
 - **Welkom in het energie Pantheon**
 - **Gun de kruimels aan de sukkels**
 - **Helen zolang stelen kan**

Nucleair Forum – Saatchi&Saatchi

1. **Schep verwarring**
Niemand weet het goed, wij niet, jij niet, wie wel?
Niets aan de hand dus onafhankelijke experts overbodig
Tegen is dom: hoe kan je tegen iets zijn dat je niet weet
"Voor of Tegen" is persoonlijke smaak zoiets als voetbal supporters of Pepsi/Coca; wees tolerant!
2. **Flirt met hernieuwbare energie**
3. **Kies nederige slogan** *"Kernenergie is niet dé oplossing, maar er is geen oplossing zonder kernenergie"*
4. **Lijm virtuele aanhang:** *Voor atoom is al wie niet expliciet Tegen is, de zwijgende meerderheid dus*
5. **Silence opponents**
Geen debat, geen publiek forum
Controleer de media
6. **Zwijg over de feiten**
7. **Vlucht als Fukushima brandt**

Perspoespassoep

- **De “gewone mens” als maatstaf**
 - **Iedereen over alles even belangrijk, tenzij BVs**
 - **Vandaag telt [gisteren is voorbij; morgen is veraf]**
 - **Vooroordeel wordt inzicht**
 - **Nabije korte-termijn eigenbelang > gemeenschap**
- **“Voor of Tegen” simplisme als infokader**
 - **Kennisdodend (de aarde is rond én plat)**
 - **Geen verdiepend leerproces**
 - **Geen kritische analyse van de politiek**
- **Voorbeelden**
 - **De Standaard vertaalt selectief the Guardian**
 - **De Morgen koestert nucleaire prietpraat**

De atoomballon doorprijkt door...

- De atoomlobby zelf: **atoomcatastrofe in Europa?**
- **Mensen zoals wij heroveren de media en de democratie**
 - **Hier & Nu voor de Toekomst & Wereld**
 - **Alert & Aktief verantwoordelijk**

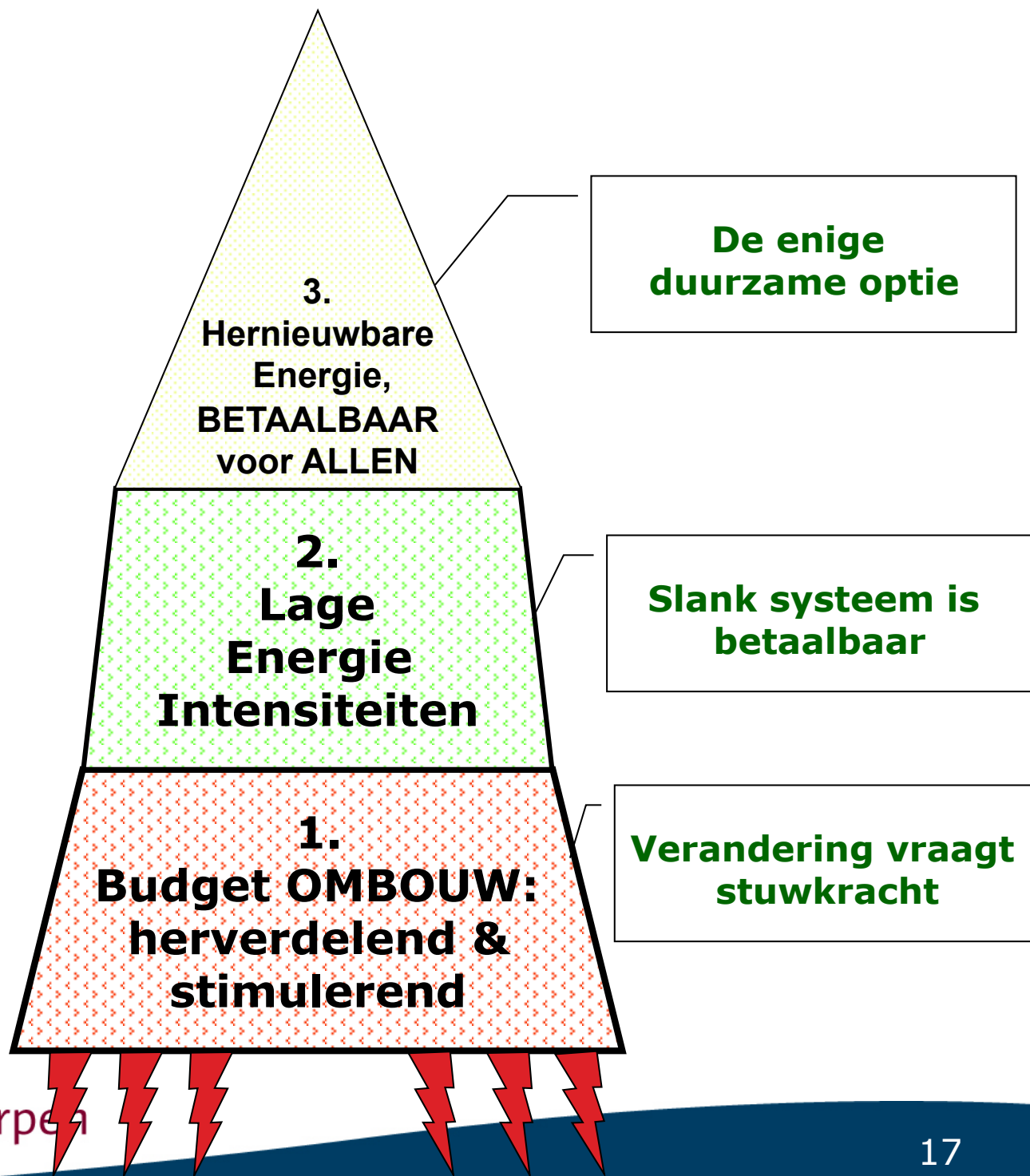
Alternatief gekend: Duurzame Ontwikkeling

- ❖ **versta & verkondig de volle betekenis**
- ❖ **verover de hefboomen van kennis & beslissing**
- ❖ **verdrijf energielobby als overbodig, irrelevant**

**Breek de
domper
met**

**3-traps
raketten**

Meer weten?

Boek (NL.)

Website (English)

www.avielverbruggen.be

Universiteit Antwerpen

